

51. SUSRET PRAVNIKA U OPATIJI

Hrvatski savez udruga pravnika u gospodarstvu

15. do 17. svibnja 2013. godine

*UDK 347.7(497.5)(047)
346.1(497.5 Opatija)(047)*

Tomislav Jakšić, dipl. iur.*

Nina Širola, dipl. iur.**

Hrvatski savez udruga pravnika u gospodarstvu najstarija je hrvatska pravnička udruga, koja bez prekida djeluje već pedeset i jednu godinu. Temeljni joj je cilj izučavanje gospodarstvenopravnih propisa i njihove primjene te unapređivanje učinkovitosti poslovanja u gospodarstvu. Jednako dugo Savez izdaje drugi najstariji hrvatski pravni časopis „Pravo u gospodarstvu“ te organizira redovita godišnja okupljanja pravnika u gospodarstvu popraćena zbornicima radova.

Pedeset prvi susret pravnika u gospodarstvu održan je u Opatiji od 15. do 17. svibnja te predstavlja nastavak uspješne suradnje pravne književnosti i prakse s ciljem praćenja i kritičkog razmatranja zbivanja na području prava i pravne prakse u gospodarstvu. U tom pogledu 2013. godina prekretnica je za hrvatsko pravo i pravničku struku. S ulaskom u Europsku uniju Hrvatska postaje dijelom dinamičnoga europskog pravnog poretka, u kojem već sudjeluje cijeli niz država članica. Takav sustav karakterizira intenzivna zakonodavna djelatnost, koja pred države članice nameće potrebu trajnog usklađivanja s novim i izmijenjenim sekundarnim izvorima europskog prava. Hrvatski se propisi redovito usklađuju s europskom pravnom stečevinom, no pitanje je koliko je na korjenite promjene povezane s ulaskom u Uniju spremna domaća pravnička struka. S ulaskom u Europsku uniju domaći pravnici, uz hrvatsko pravo, morat će poznavati i brojne izvore europskog prava. Smjernice, uredbe, odluke, preporuke i mišljenja te drugi izvori prava Europske unije obuhvaćaju više od sto tisuća stranica propisa. Stoga 1. srpnja 2013. godine domaće pravnike čeka izazov ne samo stjecanja novih znanja nego i tumačenja novih pravnih instituta i europskih pravnih norma te primjene opsežnog korpusa prava pred domaćim i europskim sudovima, domaćim tijelima javne uprave i europskim institucijama. Takva opsežna promjena domaćeg pravnog sustava i domaće pravne kulture podrazumijeva da će pravnicima u gospodarstvu biti potrebna pomoć u ostvarenju navedenih ciljeva. Upravo s tom svrhom djeluje Hrvatski savez udruga

* Tomislav Jakšić, dipl. iur, znanstveni novak na Katedri za trgovacko pravo i pravo društava Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

** Nina Širola, dipl. iur, znanstvena novakinja na Katedri za trgovacko pravo i pravo društava Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

pravnika u gospodarstvu te i ove godine organizira okupljanja pravnika i pripadnika drugih srodnih struka, na kojima ih se obavještava o pravnim novostima koje su aktualne i zanimljive pravnicima u gospodarstvu.

Ovogodišnji susret pravnika nastavak je uspješne suradnje akademske zajednice i prakse. Pod moderatorstvom predsjednika Hrvatskog saveza udruga pravnika u gospodarstvu akademika Barbića u tri dana savjetovanja renomirani pravni stručnjaci i praktičari izložili su cijeli niz aktualnih i zanimljivih tema s kojima se susreću domaći pravnici u gospodarstvu.

Prvog dana savjetovanja izložene su teme o vođenju poslova u društвima koja nemaju organe, o pravnom uređenju investicija u Hrvatskoj te o utjecaju europske pravne stečevine na uređenje radnih odnosa. Predstavljene su i novosti u organizaciji i radu Stalnog arbitražnog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori.

Akademik Jakša Barbić detaljno je izložio načine i praktične probleme vođenja poslova u društвima koja nemaju organe. Analiza je obuhvatila pojam neposrednog odlučivanja o vođenju poslova društva, za razliku od posrednog odlučivanja, koje se odvija preko organa društva. U slučaju da društvo nema organe ono odlučuje samo neposrednim odlučivanjem, bilo da je riječ o pitanjima vezanima za vođenje poslova društva bilo da je posrijedi donošenje odluka o temeljnim pitanjima društva. Osnovu za odlučivanje u takvim društвima pruža društveni ugovor, u kojem se pitanja odlučivanja uređuju slobodnom voljom članova društva. S obzirom na navedeno, izložene su i pojedinosti odlučivanja o vođenju poslova u pojedinim društвima koja nemaju organe, mogućnosti pravnog uređenja načina odlučivanja u društву imajući u vidu različite vrste poslova o kojima se odlučuje, zatim osobe koje sudjeluju u odlučivanju te posljedična prava i obveze članova društva. Akademik Barbić detaljno je prikazao i problematiku temelja ovlasti za vođenje poslova u pojedinim društвima koja nemaju organe, ograničenja i opseg ovlasti pojedinih članova za vođenje poslova, obveze članova prema društву i drugim članovima te pravna sredstva kojima se članove društva može prisiliti da sudjeluju u uređenju vođenja poslova društva. U tom je smislu istaknuo da je, za razliku od društava koja imaju organe, u društвima koja nemaju organe upravljačko pravo članova društva ujedno i pravo, odnosno obveza članova na vođenje poslova društva, koja se društvenim ugovorom može modificirati ili čak i u potpunosti oduzeti. Pritom je akademik Barbić izložio i mogućnosti te učinke povjeravanja vođenja poslova u takvim društвima osobama koje nisu članovi društva. Konačno, prikazane su i pravne mogućnosti oduzimanja i otkazivanja ovlaštenja člana društva za vođenje poslova društva. Izlažući o toj temi, akademik Barbić sustavno je analizirao spomenuta pravna pitanja sa stajališta svakoga od društava koja nemaju organe (ortaštva, javnog trgovačkog društva, komanditnog društva).

Dr. sc. Branko Vukmir analizirao je pravno uređenje domaćih i stranih investicija u Hrvatskoj. Objasnio je da, iako sa stajališta zakonske regulacije nema razlike između domaćih i stranih investicija, bitna razlika ipak postoji u tome što strane investicije u pravilu potпадaju pod različite bilateralne sporazume između Hrvatske i drugih država o poticanju i zaštiti stranih investicija. Sa stajališta domaće zakonske regulacije, dr. sc. Vukmir objasnio je ulogu i važnost cijelog niza novih zakona, ali i zakona koji su tek u pripremi i kojima se nastoji utjecati na promjenu nepovoljne investicijske klime u Hrvatskoj. Tako je ukratko predstavio novi Zakon o javno-privatnom partnerstvu, posebice s obzirom na raniji istoimeni zakon, koji se pokazao nedostatnim u privlačenju novih investicija u području javno-privatnog partnerstva, te značajke nove reorganizacije Agencije za javno-privatno partnerstvo. Osim Zakona o javno-privatnom partnerstvu, analizirao je i novi Zakon o koncesijama te tek predloženi Zakon o građenju, koji bi trebao olakšati investicije u građevinskom sektoru, a posebice u pogledu postupka izdavanja građevinskih dozvola i organizacije prostornog planiranja, koji su se u dosadašnjoj poslovnoj praksi pokazali kao usko grlo u privlačenju investicija u tom sektoru. Dr. sc. Vukmir predstavio je i novi Zakon o strateškim investicijama, koji bi trebao znatno ubrzati provedbu i realizaciju investicija od strateške važnosti za Hrvatsku, te Zakon o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija, kojim je osnovana nova pravna osoba s javnim ovlastima s ciljem provođenja i poticanja javno-privatnog partnerstva i investicija u energetskom sektoru. Osim uloge i značajki navedenih zakonskih rješenja, dr. sc. Vukmir je iznio i konkretne prigovore te potencijalne dvojbe predloženog domaćeg zakonskog okvira u pogledu privlačenja investicija u Hrvatsku. S druge strane, sagledao je i postojeći pravni okvir u pogledu stranih investicija, odnosno raznih bilateralnih sporazuma između Hrvatske i drugih država o poticanju i zaštiti stranih investicija. U tom je smislu upozorio na to da su takvi sporazumi u međunarodnim okvirima ušli u određeni stadij preispitivanja postojećih bilateralnih odnosa, pri čemu su se u posebnom fokusu našla pitanja iz područja zaštite nacionalnih interesa i načina rješavanja sporova. Napokon, dr. Vukmir je objasnio i značajke novog pristupa Europske unije u odnosu na takve sporazume, a u pogledu utvrđivanja nadležnosti institucija Europske unije u području izravnih stranih ulaganja. Navedeno, očekivano, za Hrvatsku otvara pitanje potencijalnog usklađivanja postojećih bilateralnih sporazuma s važećom europskom pravnom stečevinom i Sporazumom o Europskoj uniji.

Prof. Željko Potočnjak izložio je uređenje radnih odnosa u Republici Hrvatskoj. U bitnim dijelovima isuviše rigidno radno zakonodavstvo ocijenio je jednim od uzroka nekonkurentnosti hrvatskog gospodarstva i preprekom u rješavanju socijalnih problema u Hrvatskoj, koja je suočena s dugotrajnom i teškom gospodarskom krizom i posljedičnim porastom nezaposlenosti. U izlaganju se osvrnuo na glavne izvore prava i politika EU-a u svezi s radnim odnosima, upozoravajući na složenost načina djelovanja Unije u području radnih odnosa i na važnost europskog socijalnog dijaloga i otvorenih metoda koordinacije te prikladno uređenih radnih odnosa i održivog sustava socijalne sigurnosti. Uređenje radnih odnosa analizirano je uz korištenje europskog koncepta

fleksigurnosti, koji je ocijenio valjanim orijentirom pri oblikovanju hrvatskih politika i propisa. S ciljem provjere tvrdnje da je hrvatsko radno zakonodavstvo relativno rigidno i samo formalno usklađeno s europskim politikama i pravom, prof. Potočnjak analizirao je odredbe Zakona o radu u vezi s radom posredstvom agencija za privremeno zapošljavanje i odredbe o radnom vremenu, uspoređujući ih s relevantnim europskim smjernicama. Na temelju provedene analize zaključio je da pri usklađivanju hrvatskog zakonodavstva s europskom pravnom stečevinom tijekom 2009. godine nije u obzir uzeta činjenica da pravna regulacija radnih odnosa treba imati za cilj poticanje zapošljavanja. Krut zakonodavni okvir uređenja radnih odnosa u zemlji koji je samo formalno usklađen s politikama i propisima kojima Europska unija uređuje područje rada i zapošljavanja pripisao je nedostatnom poznavanju i razumijevanju različitih metoda djelovanja Europske unije u području radnih odnosa i neprimjeni koncepta fleksigurnosti. Zaključio je da je upravo potonja značajka domaćeg radnog zakonodavstva prepreka gospodarskom razvoju i rješavanju problema nezaposlenosti.

Drugog dana savjetovanja izložene su novosti u ovršnom postupku, osobito u pogledu ovrhe na nekretninama i novcu, zatim rješenja novog Zakona o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi te transakcije lošim kreditima banaka. Povrh navedenoga, izložen je i kritički osvrt na recentne prijedloge reforme sustava naknade neimovinske štete.

Mr. sc. Miljenko Giunio u svojem se izlaganju kritički osvrnuo na ambiciozna rješenja Zakona o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi. Zakonska je rješenja izložio upozoravajući i na postojeće i na potencijalne nejasnoće te dvojbe koje su se pojavile u praksi. Posebnu pozornost posvetio je prvom dijelu Zakona, u kojem se uređuju rokovi plaćanja, ističući kao glavni nedostatak favoriziranje osoba javnog prava u odnosu na poduzetnike vezano uz problematiku ništetnih odredaba ugovora. U nastavku izlaganja zasebno je analizirao institut predstečajne nagodbe, razloge njegova uvođenja u domaći stečajni sustav te odnos predstečajne nagodbe prema stečaju. Pritom se osvrnuo i na pojedinosti vezane za obvezu iniciranja postupka predstečajne nagodbe, ciljeve i načela te pravila prema kojima se postupak predstečajne nagodbe vodi. U izlaganju se posebno osvrnuo na subjekte postupka, vjerovnike, povjerenika predstečajne nagodbe te tijela pred kojima se vodi postupak (nagodbena vijeća, Ministarstvo financija, sud), ali i na pravne posljedice otvaranja tog postupka (npr. ograničenje dužnikovih plaćanja te prekid parničnih postupaka pred drugim tijelima). Pojasnio je pojmove nelikvidnosti i insolventnosti te objasnio njihovu povezanost u odnosu na konkretne dužnosti dužnika. Upozorio je na prekršajne odredbe Zakona o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, odnosno prekršajnu odgovornost zbog nepoštivanja odredaba o rokovima plaćanja i odredaba koje se odnose na predstečajnu nagodbu. U vrlo iscrpnom izlaganju mr. sc. Giunio zaključio je da Zakon o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, iako u dijelovima izrazito ambiciozan i revolucionaran, otvara cijeli niz sustavnih dvojbi i sadrži mnoštvo nomotehničkih nedorađenosti. Pripisujući takvo stanje (u znatnoj mjeri) brzini donošenja propisa i kratkoći vremena same prilagodbe, upozorio je na

trenutačno nezadovoljavajući broj postojećih prijava za otvaranje postupka predstečajne nagodbe, koji je višestruko niži od procijenjenog broja potencijalnih dužnika.

Temu transakcija kreditnim plasmanima banaka zajedno su obradili prof. Hrvoje Markovinović i prof. Petar Miladin. U svojem izlaganju prof. Markovinović analizirao je transakcije kreditnim plasmanima banaka te njihovu dopuštenost. Polazeći od samog određenja pojma transakcije kreditnim plasmanima, u izlaganju je poseban naglasak stavio na gospodarske razloge za provedbu te vrste transakcija, koji su kategorizirani kao potreba i mogućnost rasterećenja vlastitog kapitala, povećanja likvidnosti i/ili disperzije rizika. Prof. Markovinović je izložio i modele provedbe transakcija kreditnim plasmanima (tzv. *true sale* transakcije, *sharedeal* transakcije i sintetičke transakcije). Pritom je dodatna pozornost posvećena i posebnim pitanjima vezanim uz provedbu tih transakcija, kao što su zaštita bankarske tajne i osobnih podataka. U tom je smislu posebno naglašeno da se analizirane transakcije provode uz primjenu općih instituta obveznog prava, odnosno s pozivom na načelo autonomije ugovornih strana, jer u hrvatskom pravu ne postoji poseban regulatorni okvir koji bi se primjenjivao na navedene transakcije i kojim bi se odgovorilo na posebne potrebe pravnog i poslovnog prometa. Obrazlažući modele transakcija kreditnim plasmanima koji su se pojavili na poredbenopravnoj razini, prof. Markovinović je zaključio da će na pravno-tehničkoj razini model provedbe transakcije kreditnim plasmanom po tzv. *true sale* modelu s podsudjelovanjem stvarati najmanje poteškoća i biti povezan s najmanje troškova vezanih uz provedbu same transakcije. Razlog je što u tako strukturiranim transakcijama tražbine koje su njima obuhvaćene i dalje u formalno-pravnom smislu ostaju na kreditnoj instituciji, zbog čega otpada potreba da se o transakciji obavještavaju kreditoprimci i njihovi jamci, da se provodi upis promjene hipotekarnog vjerovnika u zemljišnim knjigama i da se intervenira u zahtjeve u sudskim postupcima koji su već u tijeku radi ostvarenja tražbina iz ugovora o kreditu. Uz isticanje pravno-tehničkih prednosti i nedostataka različitih oblika transakcija kreditnim plasmanima, prof. Markovinović zaključno je istaknuo da će u svakom slučaju na odabir modela provedbe transakcije kreditnim plasmanom utjecati i struktura portfelja, gospodarski ciljevi koji se transakcijom žele ostvariti te porezni i računovodstveni učinci transakcija.

Prof. Marko Barić, izlažući rad napisan u koautorstvu sa sucem Županijskog suda u Zagrebu Ivicom Veselićem, kritički se osvrnuo na recentne prijedloge usmjerene na reformu sustava naknade neimovinske štete te je upozorio na brojne nedosljednosti i nelogičnosti predloženih rješenja. Analiza je obuhvatila prijedlog novog Zakona o obveznim osiguranjima u prometu iz lipnja 2012. godine te ondje sadržana rješenja kojima se željelo kvalitativno izmijeniti sustav odgovornosti za neimovinsku štetu. O aktualnosti (ali i kontroverznosti) izložene teme ponajbolje govori okolnost da je spomenutim prijedlogom zakonodavac pokušao radikalnim zahvatima kvalitativno izmijeniti (a u određenim segmentima i potpuno dokinuti) opće odštetnopravno uređenje predviđeno Zakonom o obveznim odnosima. Istovremeno prijedlog karakterizira i načelna neusklađenost s nizom postojećih hrvatskih propisa, ali i s

pravnom stečevinom Europske unije. Kvalitativno ocjenjujući prvi i drugi (čini se još uvijek aktualni) prijedlog Zakona o obveznim osiguranjima u prometu, prof. Barić sustavno je analizirao elemente zakonskih prijedloga koji se pokazuju spornima te je njihove učinke propitivao iz perspektive ne samo terminološke nego i sadržajne neusklađenosti sa Zakonom o obveznim odnosima, koji se u odnosu na institut odgovornosti za štetu pojavljuje kao temeljni pravni izvor. Prof. Barić u svojem se izlaganju osvrnuo i na problematiku pravne naravi i svršishodnosti medicinskih tablica i tablica odštete, propitujući legitimnost njihova ozakonjenja. U tom je smislu izrazio stajalište da je prijedlog određivanja visine pravične novčane naknade neimovinske štete upitne ustavnosti, nesvršishodan i u odnosu na recentno pravno uređenje te materije retrogradan. Ne dovodeći u pitanje samu mogućnost da se novim rješenjem stvori posebno odštetnopravno uređenje kojim bi se odstupilo od onoga koje je kao opće predviđeno Zakonom o obveznim odnosima, prof. Barić je zaključno istaknuo kako ne postoje opravdani razlozi za promjenu postojećeg obveznopravnog sustava na način kako je to predloženo. Štoviše, čak i kada bi potreba za promjenom postojala, rješenja koja se nude kroz prijedloge Zakona o obveznim osiguranjima u prometu u budućnosti nikako ne bi trebalo prihvati.

Posljednjeg dana susreta izložene su novosti u uređenju koncesija, ovršnog zakona i parničnog postupka. Prof. Dragan Medvedović analizirao je recentne novine iz Zakona o koncesijama iz 2012. godine. Polazeći od geneze pravnog uređenja koncesija u Republici Hrvatskoj, detaljno je razmotrio razloge za uvođenje novog i opsežnijeg pravnog uređenja, osobito se pritom osvrćući na potrebu usklađivanja s europskom pravnom stečevinom. Prof. Medvedović u svojem je izlaganju sustavno (a ponajprije kritički) analizirao pojedine odredbe Zakona o koncesijama. Tako je posebnu pozornost posvetio samom zakonskom određenju pojma koncesije, vrstama i predmetu koncesije te problematici davanja koncesija protivno ili mimo Zakona o koncesijama. Analiza je nadalje obuhvatila pripremne radnje i postupak dodjele koncesija, a zatim i nedostatno zakonsko određenje davatelja koncesija, pitanje tko donosi odluku o davanju koncesije te cijeli niz iznimaka od općeg pravila u pogledu dodjele koncesije. Prof. Medvedović u izlaganju se osvrnuo i na pojam ugovora o koncesiji te mnoštvo pratećih pravnih pitanja, poput sklapanja ugovora, jamstva za provedbu ugovora o koncesiji, sadržaja ugovora, naknade za koncesiju, roka na koji se koncesija daje, izmjene ugovora o koncesiji, prijenosa ugovora o koncesiji i založnog prava te podugovaranja i potkoncesije. Problematica prestanka koncesije razmotrena je iz perspektive različitih načina njezina prestanka (ispunjnjem zakonskih uvjeta, raskidom ugovora o koncesiji zbog javnog interesa, sporazumnim ili pak jednostranim raskidom ugovora o koncesiji, pravomoćnošću sudske odluke kojom se ugovor o koncesiji utvrđuje ništetnim ili se poništava te u slučajevima određenima ugovorom o koncesiji ili zakonom). Napokon, propitani su i problemi pravne zaštite sudionika u postupku davanja koncesije i povodom sklopljenog ugovora o koncesiji. Posebnu kritiku prof. Medvedović uputio je pretjeranoj normiranosti novog Zakona o koncesijama, što ga čini nepreglednim i nejasnim, ali i neadekvatnom pristupu uređenju pravne materije o koncesijama,

odnosno okolnosti da je zakonodavac jednim zakonom pokušao obuhvatiti sve moguće pojavne oblike koncesija koje bi bilo izglednije urediti posebnim propisima.

Umjesto prof. Dike, koji nije bio u mogućnosti osobno sudjelovati na 51. susretu pravnika u gospodarstvu (a čiji je izloženi rad u cijelosti objavljen u zborniku skupa), novine Ovršnog zakona iz 2012. godine predstavio je sudac Vrhovnog suda Đuro Sessa. Posebna je pozornost pritom posvećena problemima koje bi određena zakonska rješenja mogla izazvati u praksi. U izlaganju je sudac Sessa posebno analizirao institut ovrhe na novčanim tražbinama ovršenika po računu kod banke, koji je pretrpio najviše promjena u usporedbi sa sustavom koji je postojao sukladno Ovršnom zakonu iz 1996. Sudac Sessa upozorio je na bitne novine koje su u novi ovršnopravni sustav unesene u odnosu na javnobilježničko određivanje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave te one koje se tiču uređenja fiducijarnog osiguranja. Također je zaključio da Ovršni zakon iz 2012. godine neće bitno izmijeniti važeći ovršnopravni sustav. Potvrđujući stajalište izraženo u radu prof. Dike, sudac Sessa istaknuo je da je riječ o zakonu koji će izravno omogućiti brže i efikasnije sudske i izvansudske ostvarivanje novčanih tražbina na novčanim tražbinama ovršenika po računu kod banke uključivanjem Financijske agencije u provedbu ovrhe na novčanim sredstvima i koji će rasteretiti sudove velikog broja ovrha na pokretninama, no koji će istovremeno bitno otežati ostvarivanje tražbina ovrhovoditelja na pokretninama. Kao pozitivnu posljedicu zakona istaknuo je prenošenje ovrhe na općinske sudove, uz uvjet da ono bude popraćeno koncentracijom ovršnih poslova kod većih općinskih sudova i formiranjem posebnih ovršnih odjela u okviru tih sudova ili čak osnivanjem posebnih ovršnih općinskih sudova, kako bi se na taj način postigla veća ekspeditivnost i efikasnost u rješavanju ovršnih predmeta. Zaključno, sudac Sessa istaknuo je da se novim zakonskim rješenjima neće riješiti problemi koji postoje u ovršnopravnom segmentu rada sudova ako ona istodobno ne budu popraćena organizacijskim, kadrovskim i edukacijskim mjerama te odgovarajućim financiranjem. U tom je smislu posebno naglasio da je najisplativija investicija za unaprjeđenje općeg gospodarskog i socijalnog stanja u društvu promišljeno, odgovorno i organizirano investiranje u pravosuđe.

Sudac Đuro Sessa nastavio je s izlaganjem aktualne teme novosti u uređenju parničnog postupka u svjetlu dvadeset i četvrte Novele Zakona o parničnom postupku, koja je stupila na snagu 1. travnja 2013. godine. U svojem izlaganju ponudio je sistematiziran pregled svih novosti u parničnom postupku vodeći pritom brigu o glavnim smjernicama Novele, osobito o zakonodavnoj namjeri da se njome omogući ubrzanje i koncentracija postupka. Sukladno tomu, sudac Sessa upozorio je na motive i posljedice ukidanja, odnosno izmjena određenih instituta, poput mirovanja postupka, pripremnog ročišta i glavne rasprave, te novo uređenje instituta objave i uručenja presude suda prvog stupnja. Zasebno je razmotrio novosti u uređenju pravnih lijekova, posebno analizirajući promjene koje se tiču sastava suda, početka tijeka roka za podnošenje redovnog pravnog lijeka, ovršnosti prije pravomoćnosti, mogućnosti ukidanja presude po суду drugog stupnja, sadržaja obrazloženja drugostupanjske presude, izvođenja dokaza u žalbenom

postupku i dopuštenosti revizije protiv odluke Vrhovnog suda, kada odlučuje kao sud drugog stupnja. Kritički se osvrnuo i na novosti u posebnim postupcima u radnim sporovima, sporovima male vrijednosti, u postupcima izdavanja platnog naloga i u postupcima pred trgovačkim sudovima. Zaključno, sudac Sessa izrazio je dvojbu glede uspjeha postizanja cilja ubrzanja i koncentracije postupka koji se novelom Zakona o parničnom postupku želio postići te je uputio apel da se sve odredbe zakona tumače razumno, vodeći brigu o svrsi zbog koje su donesene i uvijek u odnosu na druge odredbe zakona. Jednako tako, naglasio je da su se, u svjetlu mnogobrojnih izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku, stekli uvjeti za donošenje novog Zakona o parničnom postupku, koji bi na jedinstven način uredio postupanje stranaka i drugih sudionika u postupku pred sudovima u predmetnima građanske prirode. Time bi se i Republika Hrvatska napokon pridružila državama bivše Jugoslavije koje su donijele Zakon o parničnom postupku što se ne oslanja i ne poziva na onaj koji je od 1977. godine vrijedio kao savezni zakon na području cijele bivše države.

Osim spomenutih referata, 51. susret pravnika obilježila su i brojna priopćenja o različitim aktualnim temama. Za sudjelovanje na 51. susretu pravnika prijavio se čak dvadeset i jedan sudionik sa svojim priopćenjem. Teme i autori priopćenja bili su: mr. sc. Petar Radošević: O dioničarima kojima ne pripadaju njihove dionice; Tomislav Jakšić: Osobna odgovornost članova uprave za objavu neurednih povlaštenih informacija o poslovanju društva; Nina Širola: Odgovornost faktičnih članova uprave i nadzornog odbora; mr. sc. Zorislav Kaleb: Osnivanje jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću; dr. sc. Jelena Čuveljak: O nekim pitanjima u postupku predstečajne nagodbe; Ivan Ćurić: Ujednačavanje obveznog prava u okviru europske unije s posebnim osvrtom na odštetno pravo i pravo osiguranja; Jelena Uzelac, Goran Trbojević: Adhezijsko sklapanje ugovora s posebnim osvrtom na tumačenje spornih odredaba; dr. sc. Dinka Šago: Osobe u radnom odnosu sa strankom kao punomoćnici u parnici; Damir Majstorović: Prestanak ugovora o radu u stečajnom postupku; prof. dr sc. Marinko Đ. Učur, dr. sc. Vanja Smokvina: Zaštita na radu u svjetlu usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a; Ana Radina: Sklapanje ugovora za dijete – u vezi sa športskim, umjetničkim i sličnim aktivnostima; prof. dr. Ranka Račić: Reforma sistema izvršenja u Crnoj Gori; Damir Kontrec: Novine u zemljiskoprijednom pravu (novela ZZK); Zrinka Bulka: Naknada troškova u ovršnom postupku; doc. dr. sc. Gabrijela Mihelčić: Trebamo li nova pravila o zaštiti dužnika kod prisilnog ostvarivanja hipotekarne tražbine?; Goran Milaković: Evidentiranje i upis ranije izgrađenih javnih i nerazvrstanih cesta; Renata Gerkman Rudec: Dinamika energetskog razvoja Europske unije; Renata Pražetina Kaleb: Naknade troškova zbog posebnih uvjeta rada i dodatak na plaću sudaca upućenih u drugi sud; mr. sc. Miljenko Giunio: Ograničavanje pristupa (revizijskom) sudu retroaktivnom primjenom ili tumačenjem zakona; dr. sc. Hano Ernst, dr. sc. Justina Bajt: Linijske infrastrukturne građevine; dr. sc. Hrvoje Lisičar, Marko Tomić: Problemi pravne regulacije elektroničkih publikacija.

Kritičkim osvrtom na gore navedene teme, eminentni su stručnjaci tijekom 51. susreta pravnika dali svoj doprinos, riječima akademika Barbića, svladavanju zakonodavnog tsunamija nastalog kao posljedica harmonizacije s europskom pravnom stečevinom. Svi su izloženi radovi i priopćenja sabrani u Zborniku susreta. Referati i priopćenja 51. susreta pravnika nisu samo dokaz nastavljanja dobre prakse prepoznavanja važnosti aktualnih pojava važnih za područje gospodarskog prava nego i jasne, beskompromisne, ali uvijek konstruktivne kritike pravne prakse i/ili zakonskih rješenja. Danas, kada je domaće pravo u cijelosti usklađeno s europskom pravnom stečevinom, poznavanje i razumijevanje aktualnih zakonskih rješenja od presudne je važnosti, pogotovo uzme li se u obzir neizbjegnost budućih izmjena. Očekujemo da će susreti pravnika nastaviti pratiti promjene domaćeg i europskog pravnog sustava i o njima izvještavati. Interes stručne i akademske zajednice zasigurno neće izostati.